

3

Vragenuur: Vragen Bikker

Vragen van het lid Bikker aan de minister voor Rechtsbescherming over **het bericht "Prof's volop in crimineel gok-circuit: 'Dirk Kuyt speelt soms 25 ruggen per dag'"**.

De voorzitter:

Ik heet de minister voor Rechtsbescherming van harte welkom. Ik geef het woord aan mevrouw Bikker van de ChristenUnie.

Mevrouw **Bikker** (ChristenUnie):

Dank u, voorzitter. "Voetballer" is misschien wel het meest gehoorde antwoord als je aan kinderen vraagt: wat wil je later worden? De posters hangen boven hun bed. En op het plein wil elk kind wel Bergwijn of Depay of Virgil van Dijk zijn. Voetballers en voetbalclubs: ze hebben miljoenen fans van jong tot oud. Maar helaas weten gokbedrijven dat ook. Het AD van afgelopen zaterdag maakte indrukwekkend duidelijk wat de schadelijke gevolgen zijn: bekende spelers, oud-spelers, die de gokwereld worden ingezogen. Erg voor hen, voor hun geliefden maar ook voor al die tieners, voor al die kinderen voor wie het dan net lijkt alsof hun grote voorbeeld ook hierin het voorbeeld moet geven. Dat is natuurlijk niet zo. Gokken is niet normaal, gokken hoort niet bij voetbal. Helaas is het in aanloop naar een wet die online gokken moest reguleren, toch ook weer gebeurd dat gok-syndicaten nieuwe illegale goksites opzetten.

Voorzitter. Dit is zo schadelijk! Arno Vermeulen zei terecht: het gaat om het grootste gevaar in het voetbal: de gokwereld. De onderwereld infiltreert in de bovenwereld en dat is bloedlink. Dat moet zo snel mogelijk stoppen. Daarom de volgende vragen aan de minister. Ik weet dat deze minister zeer gemotiveerd is om de excessen aan te pakken. Daar dank ik hem ook voor. Tegelijkertijd: dweilen we niet nog steeds met de kraan open, juist gelet op dit bericht? Hoe ziet de minister de verwevenheid tussen gokwereld en voetbalwereld? Is die niet veel te groot geworden? En welke voornemens heeft hij na het lezen van dit artikel om zo snel mogelijk die verwevenheid tot een einde te brengen?

De voorzitter:

Het woord is aan de minister.

Minister **Weerwind:**

Mevrouw de voorzitter, dank u wel. Ik dank via u, mevrouw de voorzitter, mevrouw Bikker voor de vragen. Laat ik vooropstellen dat dit een breed strafrechtelijk onderzoek is waarover in het Algemeen Dagblad wordt en is geschreven. Het is natuurlijk niet aan mij om een onderzoek te dwarsbomen door daar bepaalde uitspraken over te doen. Ik weet dat u eerder een vraag heeft gesteld aan de collega's van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en het departement over een aangenomen motie door de Kamer waarin gesproken is over de gokwereld, de sportwereld en de verwevenheid daarvan. Ik heb ook begrepen dat de collega's zich daarover buigen om u het juiste antwoord te geven. U zegt dat het

dweilen met de kraan open is: sporten en gokken. Voor de aanpak van het illegale kansspel aanbod en elementen als preventie van kansspelverslaving of het tegengaan van fraude en witwassen, wilden wij een onlinégokmarkt reguleren en legaliseren. We wilden er zorg voor dragen dat de Kansspelautoriteit haar toezichhoudende taak zou kunnen uitvoeren.

Daar focus ik mij ook op. In uw inleidende woorden zei u dat ik mij erop richt om die excessen nadrukkelijk aan te pakken. Ik heb uw Kamer over het besluitvormingsproces geschreven. Ik heb aangegeven hoe ik dat wil doen. In de regeling wil ik met name — laat ik het zo stellen — de prominente figuren, de zogenoemde rolmodellen, nadrukkelijk aanpakken en daar duidelijk over zijn. Dat zal ik zo spoedig mogelijk doen. U kunt van mij verwachten dat ik in een brief in april aangeef wat de stappen daartoe zijn. Ten slotte ben ik voornemens om u voor het zomerreces te laten zien — daar heb ik u over geïnformeerd — hoe we de wet gaan aanpassen en hoe we dat wettelijk goed kunnen verankeren.

Mevrouw **Bikker** (ChristenUnie):

Dank aan de minister dat hij echt vaart gaat maken met het verbieden van die rolmodellen. Eerder is gezegd: 1 juni. Maar ik hoor de minister hier nadrukkelijk zeggen: zo snel mogelijk. Want wat is het schadelijk dat een YouTuber als Andy van der Meijde of een FC Utrecht-held als Dirk Kuijt — ik kom oorspronkelijk uit Utrecht, maar inmiddels is hij een Feyenoord-held; ik weet het — er nog steeds om bekendstaat dat gokken leuk is. Dat moet zo snel mogelijk stoppen. Ik ben dus heel blij met die toezegging van de minister. Tegelijkertijd werken 23 van de 34 betaaldvoetbalclubs in ons land inmiddels samen met een gokbedrijf. In de Eredivisie hebben zelfs 16 voetbalclubs een contract met een goksponsor; denk aan de reclames in en om de stadions en op de shirts. De boodschap blijft: gokken en voetbal horen bij elkaar. Deze minister zet zich juist zo in om die excessen te voorkomen en het kansspelbeleid zo in te richten dat minderjarigen hier niet de dupe van worden. Ziet de minister een aanleiding in wat we hier meemaken en in de waarschuwing die klinkt uit de voetbalwereld, om te kijken op welke manier hij de normalisering van het gokken terug kan dringen rondom de stadions en de shirts?

Minister **Weerwind:**

Als we praten over jeugdelftallen in de sport: tot 18 jaar is het verboden om met een gokreclame te lopen als zodanig. Die is zonneklaar. Die is duidelijk. U vraagt mij een stap verder te zetten. U praat ook over betaalde sport. U haalt voetbal aan, maar laten we het iets ruimer trekken. Om daarin een verbod in te stellen op sponsorreclames en dergelijke, zoek ik een helder antwoord vanuit uw Kamer. U mag verwachten dat ik daarvoor in het wetsvoorstel waarmee ik kom een voorstel zal doen. Maar ik heb ook geconstateerd dat de Kamer daar heel verdeeld over denkt.

Mevrouw **Bikker** (ChristenUnie):

Eigenlijk zien we dat in andere landen, bijvoorbeeld in Spanje of in het Verenigd Koninkrijk, die stappen al worden genomen, juist omdat de verwevenheid van gokbedrijven en de voetbalwereld te groot is geworden. Kinderen dragen inderdaad gelukkig shirts in kindermaatjes. Dan staat er geen gokbedrijf op, maar ze hebben wel die poster boven hun bed hangen en als ze mogen opblijven tot na 21.00 uur

en naar de wedstrijd kijken, zien ze tussendoor wel gokreclames. Ik ben dus blij met de inzet van deze minister, maar ik zie wel echt nog een aantal punten waar we een stap verder kunnen zetten om die normalisering te voorkomen, juist omdat het zo jammer is als profvoetballers, maar ook fans speelbal worden van de gokindustrie in plaats van dat ze lekker voetballen. Daarom heb ik een laatste vraag. De KNVB wil heel graag maatschappelijk verantwoord voetbal spelen en spreekt daar ook veel over. We zagen het gisteren nog, in het programma Op1. Ik zou het zo belangrijk vinden dat juist ook de omgang met gokken en het voorkomen van gokken door spelers onderdeel worden van het maatschappelijk verantwoord spelen. Ik zou de minister willen vragen om hier samen met zijn collega voor Sport bindende afspraken over te maken met de KNVB en de spelersvakbond. Die heeft ook grote zorgen. Ik vraag de minister met ze om tafel te gaan zitten om te spreken over de vragen hoe we dit probleem beteugelen en welke afspraken we samen kunnen maken om te voorkomen dat de gokwereld steeds verder binnendringt in de haarvaten van de sport.

Minister Weerwind:

Laat ik vooropstellen dat ik geconstateerd heb dat de legale gokwereld ook diverse afspraken met zichzelf heeft gemaakt, zeker nadat we het maatschappelijke debat hier in deze Kamer ook hebben gevoerd, het politieke debat. Laat ik er een paar heel concreet noemen. Ze hebben de reclame op tv teruggebracht: voor 22.00 uur géén reclame. Individuele aanbieders hebben ook getracht om zo veel mogelijk te stoppen met alle soorten en vormen van reclame. Daarvoor verdient de legale goksector ook een compliment vanuit mijn mond. Dat wil ik ook geven. Tegelijkertijd vraagt u mij om verder te gaan met sport en gokken en om daar ook met mijn collega van VWS concrete afspraken over te maken. Ik gaf u net aan dat er hier in deze Kamer een verschil van mening en inzicht is over hoe daarmee om te gaan. Hoever mag je gaan? Mag je die passieve reclame wel accepteren of niet accepteren? Ik worstel daar ook mee. Ik hoor daar ook graag een hele heldere uitspraak van de Kamer over. Ik geef u net aan dat deze broedende kip — mag ik mezelf even zo noemen, mevrouw de Voorzitter? — daarmee aan de slag gaat om tot uitsluitel te komen. Maar ik luister wel heel goed naar wat de Kamer daarin wenst.

Mevrouw Bikker (ChristenUnie):

Ik dank de minister voor zijn toezeggingen in dezen. Juist omdat we het gevaar van matchfixing ook zo zien, zou ik hem toch echt willen vragen om in elk geval samen met de minister voor Sport het overleg met de KNVB en de spelersvakbond te voeren. Zij zitten ook al met hun handen in het haar omdat het gokken zo toeneemt, juist onder voetballertjes. Want het casino binnenstappen was een hele drempel, maar die mobiel heb je altijd op zak.

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Bikker. Dan geef ik het woord allereerst aan de heer Heerema, VVD.

De heer Rudmer Heerema (VVD):

We hebben nog niet zo lang geleden zowel een commissiedebat als een interpellatiedebat gehad over gokken, gokreclames, sponsoring en inkomsten vanuit die reclames voor

de sport. We hebben toen geconstateerd dat maatregelen die de overheid neemt, die de minister neemt, niet ten koste mogen gaan van de inkomsten voor de sport. Ik kan mij heel goed herinneren dat de minister daar positief op gereageerd heeft en heeft gezegd dat dat nu niet aan de orde is. Het verbaast mij dus dat de minister zich nu "een broedende kip" noemt en zegt dat hij daarover uit de Kamer gemengde signalen krijg, dat hij daarin misschien wel een stap wil zetten en dat dit ook in zijn voorstel komt te staan. Mijn vraag is waar die onduidelijkheid in de afgelopen weken dan in is opgetreden, want de Kamer, van SP tot VVD, was er duidelijk over dat de sport er niet onder mag lijden.

Minister Weerwind:

Dat is een terechte opmerking van de heer Heerema, maar ik volg het debat ook. Ik volg ook de verschillende opmerkingen die de verschillende partijen en parlementariërs in dezen maken. Ik volg ook het maatschappelijke debat. Ja, het is juist dat ik van deze Kamer ook te horen heb gekregen dat in de sport reclame, shirtsponsoring en sponsoring zelf mogelijk moeten zijn en mogelijk moeten blijven. Volgens mij kunnen de heer Heerema en ik ons goed heugen hoe dat door deze Kamer is gezegd. Vervolgens gaat het maatschappelijk debat verder, evenals het politieke discours. Dat volg ik. Ik heb mij net met een metafoor "een broedende kip" genoemd. Ik luister en kijk goed wat er in het land gaande is. Dat weeg ik nadrukkelijk mee in het voorstel waar uw Kamer ten slotte een standpunt over inneemt.

De voorzitter:

Mevrouw Mutluer, PvdA, en dan mevrouw Kuik, CDA.

Mevrouw Mutluer (PvdA):

Ik wil via u met name ingaan op de voorbeeldfunctie van de profvoetballers. Het is namelijk een hele kwalijke zaak dat ze gokken bij illegale gokbedrijven of zelfs aandeelhouder van een illegaal gokbedrijf kunnen zijn. Mijn vraag aan de minister richt zich met name daarop, kijkend naar deze casus. Hebben actieve voetballers ook gegokt op eigen wedstrijden? Komt daar een onderzoek naar? En wat is daarbij de rol van de Kansspelautoriteit?

Minister Weerwind:

Ik heb aangegeven dat het niet aan mij is om op dat brede strafrechtelijk onderzoek in te gaan. De vragen die u stelt, maken allemaal onderdeel uit van dat desbetreffende onderzoek. Ik kan daar dus geen antwoord op geven.

Mevrouw Kuik (CDA):

Hoe kunnen we aan de ene kant kinderen beschermen tegen foute rolmodellen of in ieder geval rolmodellen die een fout voorbeeld geven en aan de andere kant sporters en misschien artiesten die veel verdienen, beschermen tegen de verleidingen van bijvoorbeeld gokken? In hoeverre is daar een beeld bij, om ook die mensen te beschermen tegen de verleidingen die dit met zich meebrengt?

Minister Weerwind:

Is daar een beeld bij? Kijk, ik doe alles aan consumentenbescherming. Ik ben ook nadrukkelijk met de verslavingszorg in gesprek gegaan om te kijken waar we het hier over hebben. Ik heb gevraagd om wat verdiepte kennis over hoe ik hiermee moet omgaan. Dat heeft er ook toe geleid dat ik harde afspraken maak met de sector, maar vervolgens ook mijn eigen verantwoordelijkheid neem om het in te dammen en de reclames fors terug te brengen. Ik hoef alleen maar te refereren aan wat de oud-topman van Holland Casino daarover recentelijk ook heeft opgemerkt: we hadden een beetje te veel reclame. Ik heb daar een ander beeld bij. Dat heb ik aangepakt en dat pak ik ook aan. Vervolgens hoop ik dat jong en oud, door het maatschappelijke debat dat gevoerd is en gevoerd wordt, ook beseft dat gokken en gokverslaving heel dicht bij elkaar kunnen liggen en dat je dat niet moet willen. Dat leidt tot allerlei sociale problemen. Daar vinden u en ik elkaar in.

Mevrouw Kuik (CDA):

Ja, mijn vraag is dus ook welke maatregelen er worden genomen zodat aan de ene kant kinderen beschermd worden tegen rolmodellen die worden ingezet in die reclames, en ook in reclames tijdens sportwedstrijden, en aan de andere kant de sporters, en misschien ook wel artiesten, die veel verdienen worden gewaarschuwd voor waar ze in meegezogen kunnen worden.

Minister Weerwind:

Sowieso het verbieden van rolmodellen, met die spelregel kom ik. Die leg ik ook heel goed uit aan de sector en aan Nederland. Laat dat ook vooropstaan. Dat is heel concreet. Maar met de wet die u heeft aangenomen, heeft u als Tweede Kamer een duidelijk antwoord gegeven aan die tienduizenden illegale goksites: om te legaliseren moet je aan die en die voorwaarden voldoen; voldoe je er niet aan, dan kan de Kansspelautoriteit tegen jou optreden met alle instrumenten die haar gegeven zijn, van een waarschuwing, bestuurlijke boete of last onder dwangsom tot bijvoorbeeld het geven van een bindend voorschrift. Die Kansspelautoriteit zit bovenop die illegale goksites en laat duidelijk weten dat we dat in Nederland niet meer accepteren. Dat is mijn antwoord op de vraag.

De heer Van der Staaij (SGP):

Mijn vraag sluit daarop aan. We hebben namelijk inderdaad een politieke en maatschappelijke discussie over hoever je moet gaan met beteugeling van reclameaanbod voor wat legaal kan — ook de SGP wil vergaand beteugelen — maar dit nieuwsbericht ging ook in belangrijke mate over illegale activiteiten. Je merkte ook wel dat daar in de afgelopen jaren een sfeer omheen is ontstaan waarbij het onduidelijk is wat eigenlijk precies legaal is en wat illegaal. Maar ik hoor de minister goed en ik nodig hem uit om er nog op in te gaan dat er geen enkele discussie over kan zijn dat illegaal aanbod gedoogd of goedgekeurd wordt, en dat er scherp moet worden opgetreden.

Minister Weerwind:

Er wordt scherp opgetreden tegen dat illegale aanbod. Dat doet de Kansspelautoriteit.

De voorzitter:

Dank u wel. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van het mondelinge vragenuur. Ik dank de minister voor zijn aanwezigheid daarbij. Ik schors de vergadering tot 15.00 uur en dan starten we met de herdenking naar aanleiding van het overlijden van de heer Piet Bukman.

De vergadering wordt van 14.42 uur tot 15.02 uur geschorst.